

पत्र संख्या:- ०७९/८०
चलानी नं.:-

पौवादुङमा गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

च्याङ्ग्रे, भोजपुर
१ नं. प्रदेश, नेपाल

मिति:- २०७९/०९/२९

रेबिज रोग सम्बन्धि सूचना

प्रस्तुत विषयमा यस पौवादुङमा गाउँपालिका मा विगत केहि महिना देखि शंखास्पद रुपमा रेबिज लागेको कुकुर को टोकाइ बाट केहि पशु को मृत्यु भएको जानकारी मा आएको छ । रेबिज रोग विशेषगरी कुकुर बिरालो जस्ता जनावरको टोकाइबाट मानिस लगायत अन्य स्तनधारी जनावरहरूमा लाग्ने एक प्राणघातक रोग हो। रेबिज लागेको जनावरले टोकेमा उक्त जनावरको न्यालबाट यो रोगको विषाणु मानिस तथा अन्य जनावरमा समेत सर्दछ। मानिसमा रेबिज रोग सत प्रतिशत प्राणघातक पाईएको छ र हालसम्म यस रोगको कुनै खास उपचार समेत छैन तसर्थ रेबिज रोग सम्बन्धि निम्न कुराहरूमा सचेत रहनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

सर्ने तरिका: यो रोगको संवाहक बहुला जनावर नै मानिन्छ । यस्ता जनावरको न्यालमा भएको विषाणु र उक्त जनावरको टोकाई वा अन्य माध्यम हुँदै शरीरका विभिन्न स्नायु प्रणाली हुदै मस्तिस्कमा पुग्दछ ।

गाईभैसीमा देखिने लक्षणहरू

- अकस्मात जनावर तर्सिने ।
- आक्रमक हुने मानिस वा कुनै पशु वस्तुलाई हान्ने
- अजिव स्वर गरेर कराउने ।
- दात किटकिटाउने, घाँस पानी ननिल्ने, निल्न नसक्ने ।
- साँढे, राँगो खोजे जस्तो गरी पिसाव तुरतुर गर्ने
- बिस्तारै पछाडिको भागको पक्षघात हुने लगातार न्याल काडिरहने गुदद्वारको पक्षघात हुने
- पक्षघात भएको ३-४ दिनमा पशु मर्ने

रेबिज विरुद्ध खोप लिनुपर्ने अवस्था

- लक्षणका आधारमा बहुला हो भन्ने यकीन भएको कुकुरले टोकेमा
- टोक्ने कुकुर मारिएमा ।
- टोक्ने कुकुरको पहिचान गर्न नसकिएमा ।
- टोक्ने कुकुर हराएमा वा वेपता भएमा ।
- शंकास्पद कुकुर रेबिज रोगको लक्षण देखाई १० दिनभित्र मेरेमा वा प्रयोगशालामा शंकास्पद मारिएको कुकुरको गिदी परीक्षण गर्दा रेबिज लागेको प्रमाणित भएमा ।
- बहुला जनावरको न्याल आलो घाउ चोटपटक लागेको भागमा परेमा ।
- न्याल काडिरहेको गाईभैसीलाई औषधी खुवाउने क्रममा मुखभित्र हात हालेमा र पछि न्याल लसपस भएमा ।

रोकथाम तथा नियन्त्रणका उपायहरू

- घरपालुवा कुकुर बिरालोलाई निश्चित अवधिहरूमा रेबिज विरुद्धको खोप (एन्टी - रेबिज भ्याक्सिन) लगाउने।
- आफ्नो छरछिमेक वरिबारे रेबिज लागेको कुकुर वा रेबिजको शंका लागेमा तुरुन्तै पशु सेवा शाखा मा सम्पर्क गर्ने।
- कुकुरले टोकेमा चाडो भन्दा चाडो टोकेको ठाँउमा राम्रो सँग सावुन पानीले सफा गरि चिकित्सकको सल्लाह बमोजिम भ्याक्सिन लगाउने। (रेबिज रोग लागेको वा शंकास्पद जनावरले टोकेमा प्रत्येक नेपालीलाई रेबिजको भ्याक्सिन निःशुल्क उपलब्ध गराउने व्यवस्था समेत गरेको छ।)

पुनः घर पालुवा कुकुर/बिरालो तथा छाडा कुकुरमा रेबिज विरुद्ध निःशुल्क खोप लगाउने कार्यक्रम रहेको हुदा पशु सेवा शाखामा सम्पर्क गर्नुहुन सम्पूर्णमा अनुरोध छ।

नविन भट्टराई
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत